

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kwaliteitsonderzoek

Voortgezet Onderwijs

Januari 2018

Samenvatting

De inspectie heeft op alle afdelingen (pro, vmbo-b, vmbo-k, vmbo-gt, havo en vwo) van het Koningin Wilhelmina College (KWC) een onderzoek naar goed uitgevoerd. Dit deden wij op verzoek van het bestuur.

Het onderzoek leidt tot de conclusie dat wij de praktijkschool en de afdelingen vmbo-b, vmbo-k, vmbo-gt en vwo als goed beoordelen. De afdeling havo is van voldoende kwaliteit.

Wat gaat goed?

Het KWC is een school die leerlingen kansen wil bieden en uit wil dagen. Hier slaagt zij ruimschoots in. Dit blijkt, onder andere, uit de goede onderwijsresultaten. Op de afdelingen vmbo-b, vmbo-k en vwo volgen veel leerlingen onderwijs op een hoger niveau dan het basisschooladvies. Op het vwo zijn de gemiddelde eindexamenresultaten flink hoger dan het landelijk gemiddelde.

Het lukt de school de ambities waar te maken door, ten eerste, de leerlingen een breed lesaanbod aan te bieden. Leerlingen kunnen hierbij hun eigen voorkeuren en interesses volgen. Daarnaast zorgt de school dat de extra ondersteuning voor zorgleerlingen zoveel mogelijk is ingepast in de normale lessen. Hierdoor krijgt iedere leerling kansen.

Verder werkt de school nauw samen met basisscholen en met de vervolgopleidingen zoals mbo, hbo en universiteit. Hierdoor krijgen leerlingen volop de kans om hun opleiding met succes voort te zetten op en na de middelbare school. Ook betreft de school de samenleving bij het onderwijs op het KWC, door bijvoorbeeld het aanbieden van (maatschappelijke) stages.

Er is een goede omgang tussen leraren en leerlingen op de school. Leerlingen voelen zich gezien door de leraren. Ook ervaren de leerlingen dat de school haar best doet hen zoveel mogelijk kansen te geven en uit te dagen deze kansen ook te pakken.

Op de school heerst, tot slot, een goede kwaliteitscultuur. De medewerkers staan achter het doel om leerlingen kansen te bieden en uit te dagen. Leraren en leidinggevenden sporen elkaar en de

**Bestuur: Stichting Christelijk
Voortgezet Onderwijs**
Bestuursnummer: 40716

School: Koningin Wilhelmina College
Totaal aantal leerlingen: 1658
BRIN: 19QA|00 en 19QA|04

leerlingen aan het beste uit zichzelf te halen. Steeds wordt daarbij de vraag gesteld of en hoe het op school nog beter kan. De leiding van de school is open over de doelen en de behaalde resultaten, zowel naar het eigen personeel als naar de buitenwereld.

Wat kan beter?

De resultaten van de afdeling havo blijven achter ten opzichte van de resultaten van de andere afdelingen. De afgelopen drie jaar dalen de eindexamenresultaten op deze afdeling en het lijkt er niet op dat dit schooljaar de resultaten beter zullen zijn.

Wat moet beter?

De kwaliteitszorg op de afdeling havo voldoet niet aan de basiskwaliteit en moet verbeterd worden. De school heeft nog geen goede verklaring waarom de resultaten op deze afdeling teruglopen. De wijze waarop de school de resultaten nu volgt, heeft geen zicht gegeven op de mogelijke oorzaak van de teruglopende resultaten. Hierdoor is niet duidelijk welke maatregelen nodig zijn om de resultaten te verbeteren. De kwaliteitszorg kan verbeterd worden door meer systematische analyses van de onderwijsresultaten. Nu is de kwaliteitszorg vooral ingebed in overleggen en gesprekken. Door meer diepgaande analyses van de resultaten wordt de grip op de onderwijskwaliteit vergroot.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek Koningin Wilhelmina College	5
2.	Resultaten onderzoek Koningin Wilhelmina College, Gershwinhof afdelingen pro, vmbo-b en vmbo-k	7
3.	Resultaten onderzoek Koningin Wilhelmina College, vmbo-gt, havo, vwo	17
4.	Reactie van het bestuur	27

1. Opzet van het onderzoek Koningin Wilhelmina College

De inspectie heeft op het Koningin Wilhelmina College (KWC), afdelingen praktijkonderwijs (pro), vmbo basisberoepsgerichte leerweg (vmbo-b), vmbo kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo-k), vmbo theoretische leerweg (vmbo-gt), havo en vwo een onderzoek uitgevoerd om na te gaan of het onderwijs van goede kwaliteit is. Wij voerden dit kwaliteitsonderzoek uit op verzoek van het bestuur.

Aanleiding

Het (KWC) nam in 2015 op vrijwillige basis deel aan een pilotonderzoek van de inspectie naar 'de effecten van het goed'. De school had de mogelijkheid tot een heronderzoek naar goed, zodra het nieuwe onderzoekskader officieel van kracht was. Op 1 augustus 2017 is het onderzoekskader ingegaan en van 24 tot en met 26 oktober 2017 heeft op verzoek van de school een heronderzoek naar goed plaats gevonden.

Standaard	Onderzocht?
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 Extra ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
OP7 Praktijkvorming/stage	•
OP8 Toetsing en afsluiting	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	•
OR3 Vervolgsucces	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs. In dit kader staan de standaarden en normering. Bij elke standaard staat een uitwerking. Hierin is onderscheid gemaakt in deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) en eigen aspecten van kwaliteit. De inspectie heeft alle standaarden uit het onderzoekskader geverifieerd of onderzocht en van een oordeel of waardering voorzien. In de voorbereiding op het onderzoek is gebruik gemaakt van een recente zelfevaluatie van het KWC en de uitkomsten van het inspectieonderzoek uit 2015.

Tijdens het onderzoek hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- Documentenanalyse;
- Gesprekken met verschillende groepen betrokkenen: directie, intern begeleiders, leraren en leerlingen;
- Observaties van de onderwijspraktijk in een aantal lessen. Deze observaties hebben wij deels samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 26 oktober 2017, aan het eind van de onderzoeksdag, hebben we een terugkoppelingsgesprek gevoerd met het bestuur en de directie. In dit gesprek zijn de bevindingen, oordelen en waarderingen van de inspectie besproken.

Naast de standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke vereisten (aanwezigheid schoolplan; ouderbijdrage; meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling) onderzocht en beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze aspecten van wet- en regelgeving, geven wij dat aan.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken staan de resultaten van het onderzoek per vestiging en per standaard. Hoofdstuk 2 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek op de vestiging Gershwinhof, afdelingen praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek op de vestiging Beethovenlaan, afdelingen vmbo-gt, havo en vwo. Bij elke standaard staat aangegeven op welke afdeling de oordelen van toepassing zijn. Bij de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en Onderwijsresultaten bespreken we eerst en het meest uitgebreid de standaarden die als goed zijn gewaardeerd. De standaarden die als voldoende zijn beoordeeld, lichten we bij deze twee kwaliteitsgebieden daarna kort toe. De toelichting bij de voldoende standaarden bevat aanbevelingen ter verbetering. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Resultaten onderzoek Koningin Wilhelmina College, Gershwinhof afdelingen pro, vmbo-b en vmbo-k

De kwaliteit van het onderwijs op Koningin Wilhelmina College, afdelingen praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k is goed.

Dit baseren we op de volgende bevindingen. Ten eerste voldoen de drie afdelingen ten minste aan de deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) voor alle standaarden van het waarderingskader. Daarbij hebben we, voor zover onderzocht, geen tekortkomingen vastgesteld in de overige wettelijke voorschriften. Daarnaast, en dat is in lijn met de normering voor de waardering goed, waarderen we de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) en *minimaal* twee standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed.

Voor de afdeling praktijkonderwijs waarderen we vier standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed: Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Samenwerking (OP6) en Pedagogisch klimaat (SK2). Ook voor de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen we vier standaarden als goed: Aanbod (OP1), Extra ondersteuning (OP4), Samenwerking (OP6) en Pedagogisch klimaat (SK2). Verder waarderen we op alle drie de afdelingen de standaard Verantwoording en dialoog (KA3) als goed. Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen we de standaard Resultaten (OR1) als goed.

Onderwijsproces

Hieronder bespreken we de verschillende standaarden uit het kwaliteitsgebied Onderwijsproces. Eerst volgt een toelichting op de standaarden die we als goed waarderen, daarna de overige (voldoende) standaarden.

Aanbod (OP1)

We waarderen het aanbod op de drie afdelingen, praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k als goed. Alle drie de afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De afdelingen bereiden de leerlingen goed voor op het

vervolgonderwijs en op de samenleving. Het programma is dekkend voor de examenprogramma's en uit de leerresultaten blijkt dat de leerlingen inhoudelijk en qua vaardigheden goed worden voorbereid op het vervolgonderwijs of op werk. Voor leerlingen met (taal)achterstanden is er extra les en ondersteuning, onder andere in begeleidingsklassen. Met de mentor als spil is er aandacht voor loopbaanleren (LOB). Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke vereisten.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Naast basiskwaliteit kent de afdeling pro eigen aspecten van kwaliteit op het gebied van het aanbod. De afdeling praktijkonderwijs vervult met een geïndividualiseerd aanbod het eigen aspect van kwaliteit op overtuigende wijze. Dit betekent dat zoveel mogelijk wordt voldaan aan de eigen interesses van de leerling. Indien nodig zoekt de afdeling aanbod buitenshuis, wanneer de expertise op de school daarvoor ontbreekt. Zo werkt de praktijkschool samen met een andere praktijkschool in de regio om onderwijs in Groen te kunnen realiseren voor een leerling. Een deel van de leerlingen op de praktijkschool wil de schoolcarrière vervolgen op een entree-opleiding. De afdeling en docenten ondersteunen de leerlingen daarbij en bieden een entree-opleiding binnenshuis aan.

Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k worden de eigen aspecten van kwaliteit op het gebied van aanbod eveneens op overtuigende gerealiseerd. Ook op deze afdelingen richt het aanbod zich op ruime keuzemogelijkheden voor de leerlingen en staat daarnaast uitdagend aanbod centraal. In de kansklassen in de eerste twee jaar kunnen de leerlingen lesstof volgen op een hoger niveau. Ook kunnen leerlingen uiteindelijk examen doen op een hoger niveau voor één of meerdere vakken. In de Keuze-uren maken leerlingen zelf een keuze uit het programma-aanbod van het algemeen vormend onderwijs. Daarnaast organiseert de school aan het eind van elke periode een KWC-week (ook voor pro-leerlingen) waarin leerlingen aan vakoverstijgende, maatschappelijk relevante projecten werken. Tot slot kunnen vmbo-b- en vmbo-k-leerlingen deelnemen aan expertklassen (extra lesuren in sport, wetenschap, Engels of kunst) en aan tweetalig onderwijs (tto). Van al deze mogelijkheden maken vmbo-b- en vmbo-k-leerlingen in toenemende mate gebruik.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)

Voor de praktijkschool waarderen we deze standaard als goed. De afdeling voldoet aan de basiskwaliteit en realiseert op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

Door warme overdracht vanaf de basisschool is de afdeling goed op de hoogte van de kennis, de vaardigheden en de ontwikkeling van de

leerling. In het ontwikkelingsperspectief liggen doelen en begeleiding vast. Docenten en begeleiders houden deze informatie en de vorderingen bij in het leerlingvolgsysteem en stemmen de lessen hier in meer of mindere mate op af. Met name de frequente coachgesprekken zorgen ervoor dat er goed zicht is op de ontwikkeling en dat begeleiding kan worden geboden.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

De afdeling realiseert overtuigend het eigen aspect van kwaliteit op het gebied van de eigen inbreng van de leerlingen. Leerlingen stellen hun eigen (leer)doelen op in het ontwikkelingsperspectief. Voor het behalen van deze doelen verzamelen zij ook zelf de bewijzen. Zo koppelen ze onder andere zelf de foto's van behaalde certificaten aan het volgsysteem en schrijven ze zelf de verslagen over de behaalde doelen.

De afdelingen vmbo-b en vmbo-k voldoen eveneens aan de basiskwaliteit, maar deze afdelingen kennen geen eigen aspect van kwaliteit op dit gebied.

Extra ondersteuning (OP4)

Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen we deze standaard als goed. Voor de afdeling pro is de standaard niet van toepassing. Bij de praktijkschool valt deze standaard samen met de standaard 'zicht op ontwikkeling en begeleiding' aangezien alle praktijkschoolleerlingen extra ondersteuning krijgen. De afdelingen vmbo-b en vmbo-k voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

Er is een schoolondersteuningsprofiel waarin staat beschreven hoe leerlingen extra ondersteuning krijgen. In overleg met leerling en ouders stelt de school een ontwikkelingsperspectief op waarin de extra ondersteuning is beschreven. Dit ontwikkelingsperspectief wordt minimaal twee keer per jaar geëvalueerd, met de leerling en de ouders. Hiermee voldoet de afdeling aan de wettelijke vereisten.

Eigen aspecten van kwaliteit

Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k is extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben een belangrijk speerpunt. Als eigen aspect van kwaliteit slagen de afdelingen erin om de extra zorg voor deze leerlingen zoveel mogelijk in het reguliere onderwijs in te passen. Er is een slagvaardig en goed samenwerkend zorgteam dat deze ambitie in samenwerking met de docenten realiseert. Zo krijgen leerlingen in cluster 2, 3 en 4 ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en ontvangen zij de benodigde zorg binnen het reguliere onderwijs. Daartoe worden de docenten geschoold in en ingelicht over de behoeften van deze leerlingen. Daarnaast krijgen deze leerlingen vier middagen in de week een speciale

studieklas, die wordt begeleid door het zorgteam. Ook voor andere leerlingen met een ondersteuningsbehoefte (cluster 1) realiseren de afdelingen de extra ondersteuning in de klas. Een dove leerling heeft bijvoorbeeld de beschikking over een coach in de klas, wat wordt gerealiseerd vanuit het samenwerkingsverband.

Samenwerking (OP6)

Op zowel de praktijkschool, als op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen we deze standaard als goed. Alle drie de afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De school maakt deel uit van een samenwerkingsverband passend onderwijs waarmee gezamenlijk de extra ondersteuning voor leerlingen vorm wordt gegeven. Ook onderhoudt de school actief contact met de gemeente. Hiermee voldoen de afdelingen aan basiskwaliteit.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Op alle drie de afdelingen is nauw contact met zowel de basisscholen als met de vervolgopleidingen (mbo) om zo optimale ontwikkelmogelijkheden voor de leerlingen te kunnen bieden. De afdelingen organiseren oriëntatieklassen, waarin leerlingen uit het basisonderwijs zich kunnen oriënteren op de verschillende beroepsgerichte leerwegen. De afdelingen organiseren een warme overdracht tussen basisonderwijs en middelbaar onderwijs door middel van gesprekken tussen mentoren met de leerkrachten van groep 8. De afdelingen werken nauw samen met ROC Rivor. De afdeling pro organiseert in samenwerking met dit ROC een tweejarig traject om de entree-opleiding te kunnen afronden. Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k wordt samengewerkt met het ROC in het vormgeven van de modules op het KWC en de inhoud van de leertaken die worden gebruikt in het onderwijs. Op deze manier willen de drie afdelingen het voortgezet onderwijs zoveel mogelijk aan laten sluiten op het vervolgonderwijs. De afdelingen pro, vmbo-b en vmbo-k werken nauwer samen en met meer partners dan wettelijk vereist. Daarom waarderen we de standaard Samenwerking op de drie afdelingen als goed.

Overige standaarden

De standaarden Didactisch handelen (OP3), Onderwijstijd (OP5), Praktijkvorming en stage (OP7) en Toetsing en afsluiting (OP8) beoordelen we voor alle drie de afdelingen als voldoende.

De afdelingen praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k voldoen, voor zover onderzocht, aan de deugdelijkheidseisen. Verder zijn er geen contra-indicaties aangetroffen die aanleiding geven tot een onvoldoende oordeel op de verschillende standaarden. Wel zien we een aantal kansen voor verdere verbetering. Deze lichten we

hieronder toe.

Met betrekking tot het didactisch handelen (OP3) zagen we leraren die met heldere instructies en opdrachten de leerlingen tot leren aanzetten. Daarentegen zagen we niet in alle lessen dat de stof adequaat werd afgestemd op de behoeften van de leerlingen en evenmin heerste in alle lessen een actief leerklimaat. In een aantal lessen was slechts een gedeelte van de leerlingen actief betrokken. Op het gebied van afstemming en activering is er dus nog ruimte voor verbetering.

De onderwijstijd (OP5) werd tijdens de lesbezoeken grotendeels effectief benut. Door de lessen van 70 minuten is er de ruimte en tijd om diepgaand op de stof in te gaan. Wel zagen we, met name in de praktijkgerichte vakken, dat de lestijd niet altijd efficiënt werd gebruikt. Leerlingen werken daar veelal zelfstandig of in groepjes, waarbij niet alle tijd werd besteed aan het leerproces.

Bij de standaard praktijkvorming en stage (OP7) kan de afdeling pro beter evalueren welke stages leiden tot een succesvolle doorstroom naar werk. Het zicht hierop is nu nog beperkt.

Op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k levert de taak van de loopbaancoach nog geen rendement op voor de loopbaanoriëntatie van leerlingen. Daarvoor is het contact tussen de loopbaancoach en de leerling nog te summier en te ongestructureerd.

Op het gebied van toetsing en afsluiting (OP8) besteden de afdelingen steeds meer aandacht aan formatieve toetsing en het formuleren van toetsvragen op verschillende cognitieniveaus. Voor dit eigen aspect van kwaliteit is de aandacht groeiende, waardoor leerlingen in toenemende mate zelf inzicht in hun leerproces verkrijgen. Er zijn echter nog wel (grote) verschillen tussen docenten en vaksecties op dit vlak.

Schoonklimaat

Hieronder behandelen we de twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Schoonklimaat.

Veiligheid (SK1)

Voor de drie afdelingen beoordelen we deze standaard als voldoende, maar niet aan alle wettelijke eisen is voldaan. De afdelingen monitoren de veiligheid tweejaarlijks in plaats van jaarlijks en hadden geen anti-pestcoördinator aangesteld. De afdelingen hebben wel een veiligheidsbeleid dat is vastgelegd in het schoolplan.

Leerlingen zeggen in gesprekken dat ze zich veilig te voelen en dit is ook terug te zien in de uitkomsten van de enquêtes. Leerlingen geven de veiligheid op school een 9.4 en scoren daarmee licht boven de benchmark (9.2). De afdelingen vinden veiligheid een belangrijk thema binnen de school.

Het bestuur heeft inmiddels afdoende herstelmaatregelen getroffen om de wettelijke tekortkomingen te verhelpen. Direct na het onderzoek heeft het bestuur besloten (en formeel vastgelegd) dat ze met ingang van 2018 de veiligheid jaarlijks gaan monitoren en per direct zijn er twee anti-pestcoördinatoren aangesteld (één per vestiging).

Pedagogisch klimaat (SK2)

Op de drie afdelingen waarderen we deze standaard als goed. Pedagogisch klimaat kent geen deugdelijkheidseisen en daarom waarderen we hier enkel de eigen aspecten van kwaliteit. De afdelingen werken vanuit een viertal kernwaarden: geloof in de kracht van leerlingen en medewerkers; betrokkenheid bij elkaar en de wereld; kans geven en uitdagen; meer bieden dan een diploma. Deze kernwaarden willen de afdelingen tot uiting brengen in het onderwijsproces, waarin differentiëren, samenwerken en zelf keuzes maken centraal staan. Het uiteindelijke doel is dat de kernwaarden en het onderwijsproces bijdragen aan het ontwikkelen van zelfbewuste, onafhankelijke, contact zoekende, sociale en trotse leerlingen.

De afdelingen realiseren deze eigen aspecten op overtuigende wijze. Leerlingen van de praktijkschool en de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen het schoolklimaat met een 7.4 en scoren daarmee boven de benchmark (7.0). De mentor speelt een centrale rol in de dagelijkse begeleiding bij alle leerlingen, waarbij verantwoordelijkheid voor het maken van eigen keuzes centraal staat. Deze begeleiding van de mentoren wordt door de leerlingen als positief ervaren. In gesprekken vertellen de leerlingen dat ze zich uitgedaagd voelen en dat de docenten veel kansen bieden. Met name op de praktijkschool wordt door de docenten gewerkt vanuit een postieve benadering, waardoor in de lessen een rustige sfeer heerst en een goed werkklimaat. De afdelingen slagen er op deze manier in de eigen aspecten overtuigend te realiseren. Daarom waarderen we deze standaard als goed.

Onderwijsresultaten

Hieronder staan de oordelen op de verschillende standaarden uit het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten. Eerst lichten we de standaarden toe die we als goed waarderen, daarna volgen de overige (voldoende) standaarden.

Resultaten (OR1)

Voor de afdelingen vmbo-b en vmbo-k waarderen we de resultaten als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze het eigen aspect van kwaliteit. Voor de afdeling praktijkonderwijs is de standaard niet van toepassing.

Basiskwaliteit

De afgelopen drie jaar liggen de gemiddelde eindexamenresultaten en

de doorstroom in de bovenbouw (ruim) boven de normen, evenals de onderbouwindicatoren. Leerlingen lopen gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op. De doorstroom in boven- en onderbouw ligt op beide afdelingen de afgelopen drie jaar steeds boven de 95 procent. Ook volgen leerlingen (veel) vaker in het derde jaar een opleiding op een hoger niveau dan verwacht mag worden op grond van het basisschooladvies.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

De school heeft als eigen doel leerlingen kansen te bieden en hen uit te dagen op een hoger niveau de opleiding te volgen. Uit de resultaten blijkt dat de afdelingen vmbo-b en vmbo-k dit eigen aspect overtuigend realiseren.

Overige standaarden

De standaarden Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) en Vervolgsucces (OR3) beoordelen we voor de drie afdelingen als voldoende. Deze twee standaarden kennen geen wettelijke vereisten en daarom waarderen we alleen de eigen aspecten van kwaliteit. Hieronder noemen we enkele concrete punten die bij zouden kunnen dragen om de twee standaarden in de toekomst als 'goed' te kunnen waarderen.

De afdelingen besteden aandacht aan de ontwikkeling van Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) onder andere door als Elos-school een specifiek programma hiervoor aan te bieden. Leerlingen en leraren zijn in toenemende mate betrokken bij dit programma. De beoogde doelen kunnen concreter worden geformuleerd, waardoor nog inzichtelijker wordt hoe dit programma bijdraagt aan het realiseren van de beoogde doelen. Bovendien kan de school systematischer in beeld brengen in welke mate leerlingen bepaalde sociale en maatschappelijke competenties hebben verworven.

Wat betreft de eigen aspecten streeft de school ook bij de standaard Vervolgsucces (OR3) naar het bieden van kansen en uitdagen. Een duidelijk voorbeeld daarvan is het aanzienlijke aantal pro-leerlingen dat doorstroomt naar een entree-opleiding. Hoewel het lovenswaardig is dat de afdelingen zich inzetten voor het bieden van dergelijke kansen en uitdagingen, doet de school er goed aan uitvoeriger te monitoren wat het effect hiervan op (middel)lange termijn is voor de opgestroomde leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie

Hieronder komen de drie standaarden uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie aan de orde.

Kwaliteitszorg (KA1)

Deze standaard beoordelen we als voldoende op de drie afdelingen.

De afdelingen praktijkonderwijs, vmbo-b en vmbo-k voldoen aan de basiskwaliteit.

Basiskwaliteit

In het strategisch beleidsplan van de school staat het stelsel van kwaliteitszorg voor de school uitgewerkt. De jaarlijkse schoolplannen, waarin kwaliteitszorg een integraal onderdeel is, zijn afgeleid van dit beleidsplan. Het bestuur en de scholen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs door middel van de examenresultaten, resultaten vanuit een digitale observatie tool, ontwikkeling van de leerlingaantallen, personeelsontwikkeling en financiële jaarresultaten. Overzichten hiervan worden eens per kwartaal gegenereerd en aan het einde van het schooljaar aan de medewerkers gepresenteerd. Eén of twee keer per jaar wordt in de directie, in teams en in het overleg van de onderwijsondersteuners geëvalueerd in hoeverre de doelen uit het schoolplan zijn gerealiseerd. Uit deze evaluaties vloeien eventuele verbeteracties voort.

De kwaliteitszorg kan versterkt worden door systematischer analyses te maken van de onderwijsresultaten. De dialoog over de kwaliteitszorg wordt actief op alle niveaus gevoerd, maar dit gesprek wordt effectiever wanneer de kwantitatieve analyses diepgaander worden uitgevoerd. Door bijvoorbeeld over de jaren heen de resultaten van groepen leerlingen te onderzoeken.

Kwaliteitscultuur (KA2)

We waarderen deze standaard op de drie afdelingen als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze het eigen aspect van kwaliteit.

Basiskwaliteit

Het bestuur hanteert een code goed bestuur. Er is sprake van een integere en transparante organisatiecultuur van waaruit iedere medewerker bijdraagt aan de versterking van de onderwijskwaliteit. De afdelingen dragen zorg voor de juiste bevoegdheden van de docenten, bijvoorbeeld door opleidingen te faciliteren indien nodig. Verder werken de schoolleiding en het team gezamenlijk aan voortdurende professionalisering, onder andere door specifieke scholing in te zetten. Deze scholing richt zich op secties of individuen.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Het eigen aspect van kwaliteit met betrekking tot de kwaliteitscultuur manifesteert zich bij de afdelingen in het uitgangspunt dat de leerling centraal staat. Vanuit de gedeelde visie om elke leerling uit te dagen en kansen te bieden, heerst er een ambitieuze cultuur op de afdelingen waarbij voortdurende verbetering wordt nagestreefd. Deze verbetercultuur heeft geleid tot een aantal concrete innovaties, die ten goede komen aan de leerling. Het personeel krijgt scholing aangeboden die eraan bijdraagt dat de leerling zoveel mogelijk wordt

uitgedaagd en concrete kansen krijgt geboden. Omdat deze specifieke invulling van de kwaliteitscultuur niet alleen breed wordt gedragen, maar bovendien voelbaar is in de gesprekken en zichtbaar tot uiting komt in het onderwijsproces, waarderen we deze standaard op alle drie de afdelingen als goed.

Verantwoording en dialoog (KA3)

Deze standaard waarderen we op de drie afdelingen als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en vervullen op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De afdelingen organiseren tegenspraak, niet alleen vanuit de medezeggenschapsraad maar ook door actief de dialoog op te zoeken met leerlingen en ouders. De afdelingen communiceren helder naar buiten over de plannen en doelstellingen. De schoolgids is zeer informatief en via de website en Scholen op de kaart informeren de afdelingen de buitenwacht over de interne processen.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Het eigen aspect van kwaliteit vindt haar weerslag in het motto 'move your world'. De afdelingen zoeken actief de dialoog met externe partijen, niet alleen ten behoeve van de onderwijshoud maar ook voor verbetering van het onderwijsproces. Zo bezoekt de schoolleiding andere scholen en afdelingen om daar inspiratie op te doen voor aanpassingen en innovaties op de eigen school, bijvoorbeeld op het gebied van toetsing. Vanwege de open houding van het bestuur en schoolleiding, waarbij niet wordt gearzeld het eigen handelen ter discussie te stellen, waarderen we deze standaard als goed.

3 . Resultaten onderzoek Koningin Wilhelmina College, vmbo-gt, havo, vwo

De kwaliteit van het onderwijs op Koningin Wilhelmina College, afdelingen vmbo-gt en vwo is goed. De kwaliteit van het onderwijs op de afdeling havo beoordelen we als voldoende.

Dit baseren we op de volgende bevindingen. Ten eerste voldoen de drie afdelingen aan de deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) voor alle standaarden in het waarderingskader. Daarbij hebben we, voor zover onderzocht, geen tekortkomingen vastgesteld in de overige wettelijke voorschriften. Daarnaast, en dat is in lijn met de normering voor de waardering goed, waarderen we voor de afdelingen vmbo-gt en vwo de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) en minimaal twee standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed.

Voor de afdeling vmbo-gt waarderen we vijf standaarden uit de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed: Aanbod (OP1), Extra Ondersteuning (OP4), Samenwerking (OP6), Praktijkvorming en stage (OP7) en Pedagogisch klimaat (SK2). Ook voor de afdeling vwo waarderen we vijf standaarden als goed: Aanbod (OP1), Extra ondersteuning (OP4), Samenwerking (OP6), Praktijkvorming en stage (OP7) en Pedagogisch klimaat (SK2). Verder waarderen we op beide afdelingen de standaard Verantwoording en dialoog (KA3) als goed. Op de afdeling vwo waarderen we tot slot de standaard Resultaten (OR1) als goed.

Voor de afdeling havo waarderen we, net als op het vwo, dezelfde vijf standaarden als goed: Aanbod (OP1), Extra ondersteuning (OP4), Samenwerking (OP6), Praktijkvorming en stage (OP7) en Pedagogisch klimaat (SK2). Ook de Kwaliteitscultuur (KA2) waarderen we als goed. Op de afdeling havo constateren we daarentegen dat de Kwaliteitszorg (KA1) tekort schiet, wat zich onder meer uit in achterblijvende onderwijsresultaten. We beoordelen deze standaard dan ook als onvoldoende, waardoor de onderwijskwaliteit van de afdeling havo voldoende is en niet goed. Dit is in lijn met de normering van het onderzoekskader.

Onderwijsproces

Hieronder bespreken we de verschillende standaarden uit het kwaliteitsgebied Onderwijsproces. Eerst volgt een toelichting op de standaarden die we als goed beoordelen, daarna de overige (voldoende) standaarden.

Aanbod (OP1)

We waarderen het aanbod op de drie afdelingen, vmbo-gt, havo en vwo als goed. Alle drie de afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De afdelingen bereiden de leerlingen goed voor op het vervolgonderwijs en op de samenleving. Het programma is dekkend voor de examenprogramma's en uit de leerresultaten blijkt dat de leerlingen inhoudelijk en qua vaardigheden goed worden voorbereid op het vervolgonderwijs of op werk. Voor leerlingen met (taal)achterstanden is er extra les en ondersteuning, onder andere in begeleidingsklassen die worden gegeven door vakdocenten en ondersteuningsfunctionarissen. Met de mentor als spil is er aandacht voor loopbaanleren (LOB). Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke vereisten.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Naast basiskwaliteit vervullen de drie afdelingen eigen aspecten van kwaliteit op het gebied van het aanbod.

Op het vmbo-gt worden de eigen aspecten van kwaliteit op het gebied van het aanbod op overtuigende gerealiseerd. Op deze afdeling richt het aanbod zich op ruime keuzemogelijkheden voor de leerlingen en staat daarnaast een uitdagend aanbod centraal. In de kansklassen in de eerste twee jaar kunnen de leerlingen lesstof volgen op een hoger niveau. Ook kunnen leerlingen uiteindelijk examen doen op een hoger niveau voor één of meerdere vakken. In de Keuze-uren maken leerlingen zelf een keuze uit het programma-aanbod van het algemeen vormend onderwijs. Daarnaast organiseert de school aan het eind van elke periode een KWC-week waarin leerlingen aan vakoverstijgende, maatschappelijk relevante projecten werken. Tot slot kunnen vmbo-gt-leerlingen deelnemen aan expertklassen (extra lessen in sport, wetenschap, Engels of kunst) en aan tweetalig onderwijs (tto). Ook kunnen leerlingen verschillende taalcertificaten behalen en deelnemen aan het entrepasium. Binnen het entrepasium worden leerlingen geschoold in ondernemerschap. Van al deze mogelijkheden maken vmbo-gt-leerlingen in toenemende mate gebruik.

Op de afdelingen havo en vwo worden de eigen aspecten van kwaliteit eveneens op overtuigende wijze gerealiseerd. Ook op deze afdelingen zijn er kansklassen (havo-vwo), mogelijkheden om op een hoger niveau examen te doen, taalcertificaten te behalen, KWC-weken, Keuze-uren, tweetalig onderwijs, expertklassen en het entreprenasium. Specifiek voor de afdeling vwo zijn de talent- en excellentieprogramma's. Vwo-leerlingen uit de leerjaren 4, 5 en 6 met een bèta-profiel kunnen deelnemen aan het U-Talent Academieprogramma. In dit programma staat kennisuitwisseling met de Universiteit Utrecht centraal. Ook kunnen vwo-leerlingen deelnemen aan Bèta-excellent, een aanvullend programma (eveneens in samenwerking met de Universiteit Utrecht) voor leerlingen met een talent op het gebied van de bètavakken. Alle vwo-leerlingen krijgen in het eerste jaar Latijn, waardoor leerlingen in klas twee alsnog kunnen kiezen voor het gymnasium. Ook op de afdelingen havo en vwo maken leerlingen goed gebruik van het ruime aanbod.

Extra ondersteuning (OP4)

Op de afdelingen vmbo-gt, havo en vwo waarderen we deze standaard als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

Er is een schoolondersteuningsprofiel waarin staat beschreven hoe leerlingen extra ondersteuning krijgen. In overleg met leerling en ouders stelt de school een ontwikkelingsperspectief op waarin de extra ondersteuning wordt beschreven. Dit ontwikkelingsperspectief wordt minimaal twee keer per jaar geëvalueerd, met de leerling en de ouders. De geboden extra ondersteuning wordt door de leerling met de mentor (en zorgcoördinator en ouders) geëvalueerd. Ouders worden actief betrokken bij het opstellen van de werkplannen. Hiermee voldoen de afdelingen ruimschoots aan de wettelijke vereisten.

Eigen aspecten van kwaliteit

Op de drie afdelingen is extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben een belangrijk speerpunt. Als eigen aspect van kwaliteit streven de afdelingen ernaar om de extra zorg voor deze leerlingen zoveel mogelijk in het reguliere onderwijs in te passen. Er is een slagvaardig en goed samenwerkend zorgteam dat deze ambitie in samenwerking met de docenten realiseert. Zo krijgen leerlingen in cluster 2, 3 en 4 ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband en ontvangen zij de benodigde zorg binnen het reguliere onderwijs. Daartoe worden de docenten geschoold in en ingelicht over de behoeften van deze leerlingen. Voor de extra ondersteuning in de klas wordt voor iedere leerling met een ontwikkelingsperspectief een bijsluiter geschreven voor docenten. Deze wordt via e-mail en het leerlingvolgsysteem verspreid. Daarnaast krijgen deze leerlingen vier middagen in de week een speciale studiekلاس, die wordt begeleid door

het zorgteam.

Samenwerking (OP6)

Op zowel de afdeling vmbo-gt, als op de afdelingen havo en vwo waarderen we deze standaard als goed. Alle drie de afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De school maakt deel uit van een samenwerkingsverband passend onderwijs waarmee gezamenlijk de extra ondersteuning voor leerlingen vorm wordt gegeven. Ook onderhoudt de school actief contact met de gemeente. Hiermee voldoen de afdelingen aan basiskwaliteit.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Op alle drie de afdelingen is nauw contact met zowel de basisscholen als met de vervolgopleidingen (mbo, hbo en universiteit) om zo optimale ontwikkelmogelijkheden voor de leerlingen te kunnen bieden. De afdelingen organiseren plusklassen en Eurekaklassen, waaraan meer- of hoogbegaafde leerlingen uit het basisonderwijs kunnen deelnemen. De afdelingen organiseren een warme overdracht tussen basisonderwijs en middelbaar onderwijs door middel van gesprekken tussen mentoren met de leerkrachten van groep 8. De afdeling vmbo-gt werkt samen met ROC Rivor om een doorgaande leerlijn naar het hbo vorm te geven. Bij deze samenwerking is de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) eveneens een cruciale partner. Ook de afdeling havo werkt samen met de HAN. De afdeling vwo werkt nauw samen met de HAN en de Universiteit Utrecht, onder andere via het programma U-talent. Daarnaast organiseert de afdeling vwo een wetenschapscafé, waarin wordt samen gewerkt met de HAN, de Universiteit Utrecht en het bedrijfsleven.

Praktijkvorming en stage (OP7)

Op de drie afdelingen, vmbo-gt, havo en vwo, waarderen we deze standaard als goed. Voor de afdelingen vmbo-gt, havo en vwo is praktijkvorming of stage geen wettelijk vereist onderdeel van het curriculum. Daarom waarderen we alleen de eigen aspecten van kwaliteit.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Op alle drie de afdelingen lopen leerlingen (maatschappelijke) stages op een manier die bijdraagt aan het bieden van kansen en uitdagen van de leerlingen. In een stageplan is vastgelegd wat het doel is van de stage, wat de inhoud behelst, wat de omvang is en hoe de stage wordt georganiseerd.

Alle leerlingen van de drie afdelingen lopen minimaal 30 uur een maatschappelijke stage. Vmbo-gt-leerlingen doen dit in het eerste

jaar en groepsgewijs. Havo- en vwo-leerlingen lopen individueel in het derde leerjaar hun maatschappelijke stage. Ook in het derde en vierde leerjaar lopen de leerlingen van het vmbo-gt stage. Daarnaast helpen loopbaancoaches in de afdeling vmbo-gt, leerlingen bij het maken van keuzes met betrekking tot loopbaanontwikkeling (LOB). De betrokkenheid van de loopbaancoaches is bij deze afdeling meer gestructureerd en meer frequent dan bij de afdelingen vmbo-b en vmbo-k.

Overige standaarden

De standaarden Didactisch handelen (OP3), Onderwijstijd (OP5), Toetsing en afsluiting (OP8) beoordelen we voor alle drie de afdelingen als voldoende. De afdelingen vmbo-gt, havo en vwo voldoen, voor zover onderzocht, aan de deugdelijkheidseisen. Ook zijn er geen contra-indicaties aangetroffen die aanleiding geven tot een onvoldoende oordeel op de verschillende standaarden. Wel zien we een aantal kansen voor verbetering. Deze lichten we hieronder toe.

Met betrekking tot het didactisch handelen (OP3) zagen we leraren die met heldere instructies en opdrachten de leerlingen tot leren brengen. We zagen niet in alle lessen dat de stof adequaat werd afgestemd op de behoeften van de leerlingen en evenmin heerste in alle lessen een actief leerklimaat. In een aantal lessen was slechts een gedeelte van de leerlingen actief betrokken. Op het gebied van afstemming en activering is er dus nog ruimte voor verbetering.

De Onderwijstijd (OP5) werd grotendeels effectief benut. Door de lessen van 70 minuten is er de ruimte en tijd om diepgaand op de stof in te gaan. Wel zagen we in enkele lessen dat de lestijd niet altijd efficiënt werd gebruikt, omdat de docenten dan te veel tijd verloren vanwege ordeverstoringen. In deze lessen kan beter klassenmanagement bijdragen aan efficiëntere besteding van de onderwijstijd.

Op het gebied van toetsing en afsluiting (OP8) besteden de afdelingen steeds meer aandacht aan formatieve toetsing en het formuleren van toetsvragen op verschillende cognitieniveaus. Voor dit eigen aspect van kwaliteit is de aandacht groeiende, waardoor leerlingen in toenemende mate zelf inzicht in hun leerproces verkrijgen. Er zijn echter nog wel (grote) verschillen tussen docenten en vaksecties op dit vlak.

Schoolklimaat

Hieronder behandelen we de twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Schoolklimaat.

Veiligheid (SK1)

Voor de drie afdelingen beoordelen we deze standaard als voldoende,

maar niet aan alle wettelijke eisen is voldaan. De afdelingen monitoren de veiligheid tweejaarlijks in plaats van jaarlijks en hadden geen anti-pestcoördinator aangesteld. De afdelingen hebben wel een veiligheidsbeleid dat is vastgelegd in het schoolplan. Leerlingen zeggen in gesprekken zich veilig te voelen en dit is ook terug te zien in de uitkomsten van de enquêtes. Leerlingen geven de veiligheid op school een 9.4 en scoren daarmee licht boven de benchmark (9.2). De afdelingen vinden veiligheid een belangrijk thema binnen de school.

Het bestuur heeft inmiddels afdoende herstelmaatregelen getroffen om de wettelijke tekortkomingen te verhelpen. Direct na het onderzoek heeft het bestuur besloten (en formeel vastgelegd) dat ze met ingang van 2018 de veiligheid jaarlijks gaan monitoren en per direct zijn er twee anti-pestcoördinatoren aangesteld (één per vestiging).

Pedagogisch klimaat (SK2)

Op de drie afdelingen waarderen we deze standaard als goed. Pedagogisch klimaat kent geen deugdelijkheidseisen en daarom waarderen we hier enkel de eigen aspecten van kwaliteit. De afdelingen werken vanuit een viertal kernwaarden: geloof in de kracht van leerlingen en medewerkers; betrokkenheid bij elkaar en de wereld; kans geven en uitdagen; meer bieden dan een diploma. Deze kernwaarden willen de afdelingen tot uiting brengen in het onderwijsproces, waarin differentiëren, samenwerken en zelf keuzes maken centraal staan. Het uiteindelijke doel is dat de kernwaarden en het onderwijsproces bijdragen aan het ontwikkelen van zelfbewuste, onafhankelijke, contact zoekende, sociale en trotse leerlingen.

De afdelingen realiseren deze eigen aspecten op overtuigende wijze. Leerlingen van vmbo-gt, havo en vwo waarderen het schoolklimaat met een 7.4 en scoren daarmee boven de benchmark (7.0). De mentor speelt een centrale rol in de dagelijkse begeleiding bij alle leerlingen, waarbij verantwoordelijkheid voor het maken van eigen keuzes centraal staat. Deze begeleiding van de mentoren wordt door de leerlingen als positief ervaren. In gesprekken vertellen de leerlingen dat ze zich uitgedaagd voelen en dat de school veel kansen biedt.

Onderwijsresultaten

Hieronder behandelen we de verschillende standaarden uit het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten. Eerst bespreken we de standaarden die we als goed beoordelen, daarna de overige, voldoende, standaarden.

Resultaten (OR1)

Voor de afdeling vwo waarderen we de resultaten als goed. De afdeling voldoet ruimschoots aan de basiskwaliteit en realiseert overtuigend het eigen aspect van kwaliteit. Voor de afdelingen

vmbo-gt en havo beoordelen we deze standaard als voldoende. Alle indicatoren voldoen aan de norm, behalve indicator E (centraal examen) bij de havo. Die ligt onder de norm.

Basiskwaliteit

De afgelopen drie jaar liggen zowel de opstroom als de doorstroom in boven- en onderbouw en de gemiddelde eindexamencijfers op de afdeling vwo (ruim) boven de normering. Dit betekent dat vaker dan op vergelijkbare scholen leerlingen in het derde leerjaar op een hoger niveau een opleiding volgen dan verwacht mag worden op grond van het basisschooladvies.

Verder lopen leerlingen op deze afdeling gedurende hun schoolloopbaan weinig vertraging op en halen ze hogere cijfers voor het eindexamen dan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare scholen. Met name de eindexamencijfers liggen de afgelopen vijf jaar duurzaam boven de norm. De laatste eindexamenresultaten (2017) liggen zelfs een half punt boven de norm. Met deze resultaten voldoet de afdeling vwo met verve aan de basiskwaliteit.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

De school heeft als doel leerlingen kansen te bieden en hen uit te dagen op een hoger niveau de opleiding te volgen. Uit de resultaten blijkt dat de afdeling vwo daarin slaagt. Meer leerlingen met een havo-advies volgen een vwo-opleiding op het KWC dan op vergelijkbare scholen. Daarnaast lukt het de school de leerlingen uit te dagen hoge cijfers te halen voor hun eindexamens. Hiermee realiseert de school op overtuigende wijze dit eigen aspect van kwaliteit.

Overige standaarden

De standaarden Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) en Vervolgsucces (OR3) beoordelen we voor de drie afdelingen als voldoende. Deze twee standaarden kennen geen wettelijke vereisten en beoordelen we dus enkel de eigen aspecten van kwaliteit. Hieronder noemen we enkele concrete punten die bij zouden kunnen dragen om in de toekomst de standaarden als 'goed' te kunnen beoordelen.

De afdelingen besteden aandacht aan de ontwikkeling van Sociale en maatschappelijke competenties (OR2) onder andere door als Elos-school een specifiek programma hiervoor aan te bieden. Leerlingen en leraren zijn in toenemende mate betrokken bij dit programma. De beoogde doelen kunnen concreter worden geformuleerd, waardoor nog meer inzichtelijk wordt hoe dit programma bijdraagt aan de beoogde doelen. Bovendien kan de school systematischer in beeld brengen in welke mate leerlingen bepaalde sociale en maatschappelijke competenties hebben verworven.

Vervolgsucces (OR3) kent geen wettelijke vereisten. Wat betreft de eigen aspecten streeft de school ook hier naar het bieden van kansen en uitdagen. Een duidelijk voorbeeld daarvan is de aansluiting met de academische wereld die gezocht wordt door middel van verschillende excellentieprogramma's. Ook hier kan, door middel van analyses, inzichtelijker gemaakt worden op welke manier deze excellentieprogramma's bijdragen aan het vervolgsucces.

Kwaliteitszorg en ambitie

Hieronder behandelen we de drie standaarden uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie.

Kwaliteitszorg (KA1)

Deze standaard beoordelen we als voldoende op de afdelingen vmbo-t en vwo. Deze afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit. Op de afdeling havo beoordelen we deze standaard daarentegen als onvoldoende. De afdeling havo voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Basiskwaliteit vmbo-gt en vwo

In het strategisch beleidsplan van de school staat het systeem van kwaliteitszorg voor de school uitgewerkt. De jaarlijkse schoolplannen, waarin kwaliteitszorg een integraal onderdeel is, zijn afgeleid van dit beleidsplan. Het bestuur en de scholen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs door middel van de examenresultaten, een digitale observatie tool, ontwikkeling van de leerlingaantallen, personeelsontwikkeling en financiële jaarresultaten. Overzichten hiervan worden eens per kwartaal gegenereerd en aan het einde van het schooljaar aan de medewerkers gepresenteerd. Eén of twee keer per jaar wordt in de directie, in teams en in het overleg van de onderwijsondersteuners geëvalueerd in hoeverre de doelen uit het schoolplan zijn gerealiseerd. Uit deze evaluaties vloeien eventuele verbeteracties voort.

De kwaliteitszorg kan versterkt worden door systematischer analyses te maken van de onderwijsresultaten. De dialoog over de kwaliteitszorg wordt actief op alle niveaus gevoerd, maar dit gesprek zou effectiever kunnen wanneer de kwantitatieve analyses meer gedegen zouden worden uitgevoerd, door bijvoorbeeld de resultaten van groepen leerlingen door de jaren heen te onderzoeken.

Onvoldoende kwaliteitszorg afdeling havo

Net als op de andere twee afdelingen kent de havo een stelsel van kwaliteitszorg, dat staat beschreven in het jaarlijkse schoolplan. In tegenstelling tot de andere afdelingen is het de afdeling havo niet gelukt om stabiele onderwijsresultaten te realiseren. Dit wijten wij aan onvoldoende kwaliteitszorg ten aanzien van de onderwijsresultaten. Het zicht op het onderwijsproces (lessen, toetsen, etc.) is onvoldoende om de oorzaken van de teruglopende onderwijsresultaten te kunnen

achterhalen. De gemiddelde eindexamencijfers op de havo lopen de afgelopen drie jaar terug en zonder forse verbeteringen zal het driejaarsgemiddelde van de eindexamencijfers volgend jaar onder de gestelde norm uitkomen.

De schoolleiding en de teams zijn zich hiervan bewust en men zoekt uit alle macht naar oorzaken en oplossingen. Tot dusver is een goede analyse echter nog niet van de grond gekomen en er is daarom ook nog geen duidelijkheid over de noodzakelijke interventies.

Kwaliteitscultuur (KA2)

We waarderen deze standaard op de drie afdelingen als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en realiseren op overtuigende wijze het eigen aspect van kwaliteit.

Basiskwaliteit

Het bestuur gaat uit van de code goed bestuur. Er is sprake van een integere en transparante organisatiecultuur, van waaruit iedere medewerker bijdraagt aan de versterking van de onderwijskwaliteit. De afdelingen dragen zorg voor de juiste bevoegdheden van de docenten, door bijvoorbeeld opleidingen te faciliteren indien nodig. Verder werken de schoolleiding en het team gezamenlijk aan voortdurende professionalisering, onder anderen door specifieke scholing in te zetten. Deze scholing richt zich gevraagd en ongevraagd op secties of individuen.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Het eigen aspect van kwaliteit met betrekking tot de kwaliteitscultuur manifesteert zich bij de afdelingen in het uitgangspunt dat de leerling centraal staat. Vanuit de gedeelde visie om elke leerling uit te dagen en kansen te bieden, heerst er een ambitieuze cultuur op de afdelingen waarbij voortdurende verbetering wordt nagestreefd. Deze verbetercultuur heeft gezorgd voor een aantal concrete innovaties, die ten dienste komen aan de leerling. Het personeel krijgt scholing aangeboden die eraan bijdraagt dat de leerling zoveel mogelijk wordt uitgedaagd en concrete kansen krijgt geboden. Op de afdeling havo is deze verbetercultuur vooral zichtbaar in de gedeelde motivatie om te willen verbeteren, maar blijven concrete innovaties vooralsnog uit. Omdat deze specifieke invulling van de kwaliteitscultuur niet alleen breed gedragen wordt, maar bovendien voelbaar is in de gesprekken en zichtbaar tot uiting komt in het onderwijsproces, waarderen we deze standaard als goed op de drie afdelingen.

Verantwoording en dialoog (KA3)

Deze standaard waarderen we op de drie afdelingen als goed. De afdelingen voldoen aan de basiskwaliteit en vervullen op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Basiskwaliteit

De afdelingen organiseren tegenspraak, niet alleen vanuit de medezeggenschapsraad maar ook door actief de dialoog op te zoeken met leerlingen en ouders. De afdelingen communiceren helder naar buiten over de beleidsplannen en de behaalde doelen. De schoolgids is zeer informatief en via de website en Scholen op de kaart informeren de afdelingen de buitenwacht over de interne processen.

Eigen aspect(en) van kwaliteit

Het eigen aspect van kwaliteit vindt haar weerslag in het motto 'move your world'. De afdelingen zoeken actief de dialoog met externe partijen, niet alleen ten behoeve van de onderwijsinhoud maar ook voor verbetering van het onderwijsproces. Zo bezoekt de schoolleiding andere scholen en afdelingen om daar inspiratie op te doen voor aanpassingen en innovaties op de eigen school, bijvoorbeeld op het gebied van toetsing. Vanwege de open houding van het bestuur en schoolleiding, waarbij niet wordt gearzeld het eigen handelen ter discussie te stellen, waarderen we deze standaard als goed.

4. Reactie van het bestuur

Reactie van het bestuur op het Inspectierapport over de kwaliteit van het onderwijs op het Koningin Wilhelmina College 2017

Met plezier en genoegen heeft het bestuur kennis genomen van de uitkomsten van het onderzoek naar “goed” door de inspectie op alle afdelingen van het Koningin Wilhelmina College. Bestuur en directie hebben het onderzoek ervaren als professioneel en grondig. Daarnaast bieden zowel de mondelinge terugkoppeling als het rapport van bevindingen belangrijke aanknopingspunten voor verdere verbetering in de komende jaren. De focus van de schoolleiding van het KWC in de komende jaren ligt op het vasthouden en laten doorgroeien van de verbetercultuur in de school. Het werk in de klas zal daardoor positief beïnvloed worden waar het gaat om differentiëren en het ontwikkelen van een actieve leerhouding bij leerlingen.

Hieronder ga ik per afdeling in op beleidsvoornemens en ambities die gerelateerd zijn aan de bevindingen van de inspectie. De reden om dit per afdeling te doen is gelegen in het feit dat de uitkomsten van het onderzoek inmiddels breed in de school zijn besproken en dat het past in de verbetercultuur om voornemens vanuit draagvlak bij de betrokkenen te formuleren. Onze ervaring is dat de kans om de gestelde doelen ook echt te bereiken hierdoor positief wordt beïnvloed.

Gebouw Gershwinhof Praktijkonderwijs

De inspectie geeft aan de afdeling praktijkonderwijs de aanbeveling om beter helder te krijgen welke stages leiden tot een succesvolle doorstroom naar werk. Eerste stappen daarvoor zijn al gezet. In periode C van schooljaar 2017-2018 zal de stagemodule in het systeem Presentis geïmplementeerd worden. Deze stagemodule geeft per leerling een volledig beeld van de stages en hoe ze gevolgd zijn. De gegevens uit de Presentis stagemodule en de gegevens uit de uitstroom en volg-monitor zullen gebruikt gaan worden om tot een goede evaluatie betreffende de relatie stage en succesvolle doorstroom naar werk te komen.

Voor een meer systematische analyse van de onderwijsresultaten wordt gebruik gemaakt van de voortgangsrapportage in Studimeter. Hierin is het mogelijk voor iedere leerling om op het eigen niveau te werken. De voortgangsrapportage werkt in feite als een systematische analyse op het gebied van taal- en rekenresultaten. Docenten gebruiken deze rapportage om het onderwijs per individuele leerling aan te passen of bij te stellen om zo de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren of vast te houden. In beide analyses vindt het team aanknopingspunten om het didactisch handelen te verbeteren. Hiervoor wordt de jaarlijkse teamtraining ingezet.

Gebouw Gershwinhof vmbo basis en kader beroepsgerichte leerweg

Als vervolg op de aanbeveling van de inspectie om de kwantitatieve analyses diepgaander uit te voeren, is vanuit vmbo b/k het voorstel gekomen om in de directie afstemming te organiseren met betrekking tot de beoordelingen van de observaties van lessen via het digitale instrument DOT. Hierdoor moet de subjectiviteit die nu een rol speelt in de beoordeling van lessituaties verdwijnen. Dit zal leiden tot een beter kader voor het uitvoeren van analyses. In het schooljaar 2017-2018 wordt deze afstemming afgerond. Daarnaast wordt ingezet op duidelijkere verwerking van de scores van de Diatoetsen met als doel leerlingen gerichtere keuzes te laten maken voor het aanbod binnen de KWC keuze-uren. Mentoren hebben met de scores iets in handen om leerlingen goed te begeleiden in het keuze proces. Via de scores op de Diatoetsen door de jaren heen wordt vervolgens het groeiproces van de leerling gevolgd.

De leeromgeving voor de leerlingen wordt verder verbeterd doordat secties aan het werk zijn om rondom bepaalde lesstof meer taakgerichte opdrachten en oefeningen te ontwerpen. Deze opdrachten en oefeningen moeten de leerling triggeren om actiever bezig te zijn met het leren en te weten waarom ze doen wat ze doen. Opdrachten hiervoor zijn uitgezet en worden gecombineerd met het opzetten van intervisie. De intervisie, die nu de vorm heeft van het bespreken van casussen, wordt uitgebreid naar wederzijdse lesbezoeken met als doel docenten meer te laten leren van elkaar waar het gaat om didactisch handelen.

Gebouw Beethovenlaan theoretische leerweg

Het team van de theoretische leerweg is een sterk lerend team als het gaat om differentiëren in de lessen en het activeren van leerlingen. De digitale observatietool is een belangrijk instrument in het uitwisselen van observaties. Er wordt gewerkt aan bewustwording ten aanzien van het belang van activeren en er is veel aandacht voor verbreding van die bewustwording in het team. De focus ligt momenteel op het verbinden van de AVO-vakken (Nederlands, Engels, wiskunde enz.) met het programma van het beroepsgerichte vak Allround. Het is een hele uitdaging om de verplichte onderdelen van de kernvakken onder te brengen in de modules beroepsgericht. Het is een proces dat stapsgewijs uitgevoerd wordt. Wanneer de resultaten hiervan in de lesprogramma's voor leerlingen zichtbaar worden, zal het effect zijn dat de leeromgeving voor leerlingen meer activerend wordt en het leren door de context gebonden setting zinvoller.

Gebouw Beethovenlaan havo

In de havo is het draagvlak voor verbetering van de resultaten groot. In het schooljaar 2017-2018 wordt door alle betrokkenen, docenten en leidinggevendenden, gewerkt aan een plan van aanpak om de resultaten positief te beïnvloeden en duurzaam te verbeteren. Daarvoor is een

tweesporenbeleid ontwikkeld. Een lijn wordt ingezet om op zeer korte termijn de resultaten van het eindexamen 2018 te verbeteren en de tweede lijn wordt ingezet om in de gehele opleiding leerlingen in staat te stellen betere prestaties te leveren, zodat zij in de bovenbouw op een hoger niveau en beter geëquipeerd aan de afsluiting van hun schoolloopbaan beginnen. Het doel is om bij het examen in 2018 resultaten te hebben die op het landelijk gemiddelde zitten en te groeien naar een percentielscore van 75 procent in 2021.

Verbeterplan voor havo 5 2018: ten eerste is duidelijk gemaakt via een analyse van de eindexamenresultaten per vak vanaf 2015, welke vakken meerdere jaren resultaten onder het landelijk gemiddelde hebben. Ook is daarmee duidelijk geworden welke vakken bovengemiddelde prestaties behalen. Het blijkt dat onderling van elkaar leren een krachtig middel is om de successen van goed scorende vakken te verbreden. Ten aanzien van leesvaardigheid worden docenten geschoold door collega's van het vak Nederlands die goede resultaten behalen. Op 13 februari 2018 is, onder andere hiervoor, een leerbijeenkomst georganiseerd. De betreffende secties maken plannen van aanpak die worden toegevoegd aan de vakwerkplannen en zo inzichtelijk worden via het personeelsportaal van het KWC.

Gebouw Beethovenlaan vwo

In het inspectieverslag wordt waardering uitgesproken voor de kansen en uitdagingen die aan vwo-leerlingen worden geboden in o.a. de talentprogramma's, waarbij nadrukkelijk aansluiting wordt gezocht met de universiteiten (met name Utrecht en Leiden) Op twee terreinen willen we de komende jaren de effecten van deze programma's onderzoeken. Allereerst willen we aan de hand van een vragenlijst bij de talentleerlingen navragen in hoeverre de talentprogramma's (en de diverse onderdelen daarvan) als een + zijn ervaren. Daarnaast willen we ook bekijken in hoeverre deze extra uitdagingen ook een betere motivatie en betere (examen)resultaten hebben opgeleverd. Ten tweede willen we, samen met het decanaat, onderzoeken hoe leerlingen die het talentprogramma hebben gevolgd het doen bij de vervolgopleidingen. Omdat de decaan regelmatig terugkoppeling over de gegevens van oud-leerlingen ontvangt, is het zeker mogelijk om hierbij specifiek naar het succes van de talentleerlingen te kijken.

Met behulp van de gegevens die we uit bovenstaande onderzoekjes kunnen halen, zullen we het talentprogramma verder uitbouwen en 'op maat' maken. Eerste stappen zijn nu al gezet: binnenkort zal de nieuwe module psychologie worden aangeboden door een gastdocent. Deze module is mede bedoeld als oriëntatie op een vervolgstudie psychologie. Het ligt in de lijn der verwachting dat we op deze manier meer gebruik willen maken van gastdocenten.

Samengevat kan gesteld worden dat in het gehele KWC in alle

opleidingen en leerjaren meer aandacht gegeven zal worden aan het leren van elkaar in een collegiale setting. De structuur waarin dit leren optimaal kan plaats vinden, heeft nog wel aandacht, maar de schoolleiding neemt dit mee in de doelen die geformuleerd worden voor volgende schooljaren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

